

Zarządzenie nr 163 /2020

REKTORA

Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej

im. ks. Bronisława Markiewicza

w Jarosławiu

z dnia 15 grudnia 2020 r.

w sprawie zasad dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

Na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§1

Zasady prowadzenia prac dyplomowych

1. Proces dyplomowania powinien odpowiadać praktycznemu profilowi kształcenia i uwzględniać weryfikację osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z zakresu obowiązujących norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej lub gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy, do którego zgodnie z koncepcją kształcenia przygotowuje kierunek studiów.
2. Problematykę prac dyplomowych powinno się ściśle łączyć z obszarami zawodowymi, do których zgodnie z koncepcją kształcenia przygotowuje kierunek studiów.
3. Praca dyplomowa musi odpowiadać koncepcji kształcenia lub sformułowanym na kierunku zasadom dyplomowania.
4. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym lub artystycznym prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania

- i wnioskowania, zrealizowanym przez studenta zwanym dalej jako dyplomant.
5. Pracę dyplomową przygotowuje się tylko w takich dyscyplinach naukowych, do których przyporządkowany jest kierunek studiów.
  6. Praca dyplomowa musi mieć charakter praktyczny, a nie opisowy i nie może być pozbawiona podstawy metodologicznej, istotnej nie tylko w badaniach podstawowych, ale też w badaniach aplikacyjnych i pracach rozwojowych.
  7. W przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich jednym z warunków ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest pozytywna ocena pracy dyplomowej, a w przypadku studiów pierwszego stopnia o ile przewiduje to program studiów.
  8. Praca dyplomowa licencjacka powinna stanowić samodzielne rozwiązanie problemu o charakterze praktycznym lub teoretycznym albo samodzielny opis i analizę podjętego problemu badawczego, oparte na wiedzy z zakresu danego kierunku studiów. Dyplomant powinien wykazać się umiejętnością wykorzystania uzyskanych w trakcie studiów efektów uczenia się, w tym zdobytej wiedzy oraz metod badawczych.
  9. Praca magisterska powinna zawierać wkład twórczy dyplomanta.
  10. Rozważania, opis lub analiza zawarte w pracy dyplomowej magisterskiej powinny mieć szerszy zakres aniżeli w pracy licencjackiej.
  11. W pracy magisterskiej nie należy powtarzać rozważań lub rozwiązań przedstawionych w pracy licencjackiej.
  12. Praca dyplomowa inżynierska powinna stanowić samodzielne rozwiązanie przez dyplomanta problemu technicznego o charakterze inżynierskim – projektowym lub doświadczalnym oraz wykazywać jego wiedzę inżynierską w zakresie danego kierunku studiów. Dyplomant powinien wykazać się umiejętnością wykorzystania zdobytych w trakcie studiów efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.
  13. Praca magisterska inżynierska powinna stanowić samodzielne rozwiązanie przez dyplomanta problemu technicznego o charakterze inżynierskim – koncepcyjnym i projektowym, teoretycznym lub doświadczalnym.
  14. Praca magisterska powinna wykazywać wiedzę inżynierską i teoretyczną w zakresie danego kierunku studiów.
  15. Praca magisterska inżynierska nie powinna zawierać powtórzeń rozwiązań

przedstawionych w pracy inżynierskiej.

16. Pracę dyplomową może stanowić w szczególności:

- 1) praca pisemna;
- 2) praca projektowa;
- 3) praca konstrukcyjna;
- 4) praca technologiczna;
- 5) praca artystyczna.

17. Za poprawność pracy dyplomowej pod względem merytorycznym odpowiada dyplomant oraz nauczyciel akademicki kierujący pracą (promotor).
18. Autor pracy dyplomowej zobowiązany jest do przestrzegania przepisów z zakresu ochrony prawa autorskiego i praw pokrewnych.
19. Jeżeli praca dyplomowa jest pracą pisemną, jest ona sprawdzana przed egzaminem dyplomowym w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym.
20. Procedurą dyplomowania kieruje dyrektor instytutu, a uczestniczą w niej: dyplomanci oraz nauczyciele akademicki kierujący pracą i recenzujący prace dyplomowe.
21. Poszczególne etapy procesu dyplomowania oraz współpraca poszczególnych osób realizowane są z wykorzystaniem systemu elektronicznego.

§2

Wymogi dotyczące pisania prac dyplomowych

1. Prace dyplomowe muszą być wykonane zgodnie z obowiązującymi w danej dyscyplinie naukowej metodami badawczymi.
2. Praca dyplomowa musi zawierać precyzyjnie sformułowany cel.
3. Praca dyplomowa licencjacka oraz inżynierska powinna zawierać:
  - 1) Wstęp – krótkie wprowadzenie do problematyki, uzasadnienie wyboru tematu oraz cel i strukturę pracy;
  - 2) Część teoretyczną;
  - 3) Część empiryczną;
  - 4) Zakończenie;
  - 5) Bibliografię;
  - 6) Załączniki – fakultatywnie.
4. Praca dyplomowa magisterska powinna zawierać:
  - 1) Wstęp – krótkie wprowadzenie w problematykę, uzasadnienie wyboru tematu

- oraz cel i struktura pracy;
- 2) Część teoretyczną;
  - 3) Część metodologiczną, w tym:
    - a) cel, badawczy, problem badawczy, problemy szczegółowe, hipotezy,
    - b) metodyka badań,
    - c) teren badań, charakterystyka badanej populacji,
    - d) przebieg i organizacja badań,
  - 4) Część badawczą – opisane wyniki badań;
  - 5) Wnioski – odpowiedź na problem główny i problemy szczegółowe;
  - 6) Zakończenie;
  - 7) Bibliografię;
  - 8) Załączniki – fakultatywnie.
5. Wzór strony tytułowej pracy dyplomowej określa zarządzenie Rektora.
  6. Na drugiej stronie pracy dyplomowej znajduje się oświadczenie o dopuszczeniu pracy do obrony podpisane przez promotora, którego wzór określa zarządzenie Rektora. Szablon strony tytułowej i oświadczenia znajduje się w serwisie APD.
  7. Za poprawność pracy pod względem formalnym odpowiada promotor pracy dyplomowej.
  8. W przypadku niezastosowania się do powyższych wymogów promotor może nie dopuścić studenta do obrony pracy dyplomowej.

§3

Prowadzenie pracy dyplomowej

1. Student wykonuje pracę dyplomową pod opieką i ścisłym nadzorem nauczyciela akademickiego kierującego pracą dyplomową (promotora).
2. Kierującym pracą dyplomową licencjacką, inżynierską lub magisterską jest nauczyciel akademicki wskazany przez dyrektora instytutu.
3. Lista nauczycieli akademickich wskazanych do prowadzenia prac dyplomowych na danym kierunku studiów i poziomie dostępna jest dla studentów w sekretariatach instytutów.
4. Nauczyciel akademicki może prowadzić w danym roku akademickim maksymalnie 30 prac dyplomowych.
5. Promotor ma prawo odmówić studentowi prowadzenia pracy dyplomowej w przypadku zgłoszenia się do niego większej liczby osób aniżeli wskazana w ust. 4.

6. W danym roku akademicki każdy promotor prowadzi oprócz nowych prac, również wszystkie prace prowadzone wcześniej, które nie zostały zakończone obroną.
7. W przypadku studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich pracą dyplomową może kierować nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
8. Studenci dokonują wyboru nauczycieli akademickich wskazanych do prowadzenia prac dyplomowych w ciągu jednego miesiąca od dnia przedłożenia przez dyrektorów list w sekretariatach instytutów.
9. W przypadku gdy student nie dokonał wyboru promotora w terminie, o którym mowa w ust. 8, promotora przydziela dyrektor instytutu, biorąc pod uwagę zainteresowania studenta oraz możliwości kadrowe.
10. Ostateczny skład poszczególnych grup seminaryjnych ustala dyrektor instytutu i podaje do wiadomości promotorów oraz studentów nie później niż na dwa tygodnie przez rozpoczęciem zajęć przygotowujących studenta do wykonania i obrony pracy dyplomowej.
11. W sytuacjach losowych uniemożliwiających nauczycielowi akademickiemu kierującemu pracą dyplomową kontynuowanie opieki nad realizacją pracy dyplomowej (choroba, urlop naukowy, zdrowotny i inne) dyrektor instytutu wraz z Komisją do spraw Oceny Prac Dyplomowych dokonuje analizy wkładu autorskiego promotora i podejmuje decyzję co do zmiany promotora i ewentualnie zmiany tematu pracy.
12. Promotorzy prowadzący zajęcia o nazwie „seminarium dyplomowe”, „konsultacje dyplomowe”, „konsultacje eksperckie”, „badania w pielęgniarstwie”, promują prace dyplomowe studentów ze swojej grupy seminaryjnej. Dyrektor instytutu może wyznaczyć innego promotora na pisemny wniosek studenta, pod warunkiem uzyskania zgody nauczyciela akademickiego prowadzącego te zajęcia.
13. Nauczyciel akademicki kierujący pracą dyplomową prowadzi indywidualne konsultacje z dyplomantami.

§4

Tematy prac dyplomowych

1. Tematyka i zakres prac dyplomowych powinny być dostosowane do możliwości zrealizowania ich w terminach określonych w Regulaminie Studiów.
2. Temat i charakter pracy dyplomowej muszą być zgodne z danym kierunkiem studiów.

3. Treść pracy dyplomowej musi odpowiadać tematowi pracy.
4. Temat pracy dyplomowej ustala promotor w porozumieniu ze studentem.
5. Tematy prac dyplomowych zatwierdza Komisja do spraw Oceny Prac Dyplomowych.
6. W szczególnych przypadkach temat pracy dyplomowej może zostać zmieniony za zgodą dyrektora instytutu po zasięgnięciu opinii Komisji do spraw Oceny Prac Dyplomowych.
7. Zmiana tematu pracy dyplomowej, może nastąpić wyłącznie na wniosek studenta zaopiniowany przez promotora.
8. Na wniosek studenta zaakceptowany przez promotora, dyrektor instytutu może wyrazić zgodę na napisanie pracy dyplomowej w języku innym niż język polski. Praca ta musi zawierać tytuł, streszczenie i wykaz słów kluczowych w języku polskim.

§5

Procedura zakończenia pracy dyplomowej

1. Studenci wykonują pracę dyplomową indywidualnie lub zespołowo.
2. W przypadku pracy dyplomowej zespołowej, promotor określa wkład każdego ze studentów.
3. Praca dyplomowa uzyskuje status pracy złożonej po dokonaniu następujących czynności:
  - 1) pracownik instytutu wprowadzi do systemu dane dotyczące pracy dyplomowej;
  - 2) student wprowadzi w module APD systemu USOS streszczenie, słowa kluczowe oraz umieści elektroniczną wersję pracy dyplomowej (w formacie PDF) z plikami załączników (jeżeli występują w pracy) i zatwierdzi ją do weryfikacji przez promotora;
  - 3) promotor przeprowadzi weryfikację pracy dyplomowej uwzględniając wyniki sprawdzenia pracy w systemie antyplagiatowym opublikowane w module APD. W przypadku wątpliwości co do wyniku sprawdzenia w systemie antyplagiatowym, pobiera analizę szczegółową z systemu JSA. Jeżeli konieczna jest dodatkowa analiza, promotor loguje się do systemu JSA i w nim dokonuje weryfikacji unikalności pracy.
  - 4) promotor zatwierdza pracę dyplomową w module APD systemu elektronicznego uczelni jeżeli pozytywnie oceni wynik analizy, o której mowa w pkt 3.
4. W przypadku gdy z otrzymanego raportu z badania antyplagiatowego wynika, że student znacznie przekroczył dopuszczalny próg Procentowego Rozmiaru Podobieństwa, promotor negatywnie ocenia wynik analizy i wycofuje pracę w module APD do poprawy.

5. Student przedkłada do Centrum Obsługi Studentów jeden egzemplarz pracy dyplomowej w wersji drukowanej wygenerowanej w module APD (wersja z numerami kontrolnymi) po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 3 pkt. 1-3 wraz z pisemną akceptacją promotora, w terminach wskazanych w Regulaminie Studiów.
6. Student składa wraz z pracą następujące dokumenty:
  - 1) wydrukowane z modułu APD oświadczenie;
  - 2) kartę pracy dyplomowej;
  - 3) fotografie.
7. Dyrektor instytutu na uzasadniony wniosek studenta lub promotora może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej zgodnie z przepisami Regulaminu Studiów.
8. Zmiana statusu pracy, o którym mowa w ust. 3 jest możliwa tylko za zgodą dyrektora instytutu. Zmiana statusu jest wykonywana przez administratora modułu APD po otrzymaniu wniosku podpisanego przez dyrektora instytutu.

§6

Ocena pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta

1. Oceny pracy dyplomowej (recenzji) dokonują niezależnie promotor oraz recenzent zgodnie z wytycznymi zawartymi w formularzu oceny umieszczonym w module APD systemu elektronicznego.
2. W ocenie pracy dyplomowej uwzględnia się:
  - 1) układ pracy, strukturę podziału treści, kolejność rozdziałów i ich kompletność;
  - 2) zgodność treści z tematem;
  - 3) zawartość merytoryczną pracy;
  - 4) czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie problemu;
  - 5) dobór i wykorzystanie źródeł;
  - 6) ocenę formalnej strony pracy;
  - 7) sposób wykorzystania pracy.
3. Ocena pracy dyplomowej powinna odzwierciedlać wartość pracy pod względem merytorycznym i nakład pracy studenta.
4. Ocena pracy dyplomowej powinna być rzetelna i nie powinna być zawyżana. Przy ocenie prac należy zachować bezstronność, przejrzystość procesu weryfikacji oraz porównywalność ocen.
5. Wprowadzone do systemu APD przez promotora i recenzenta oceny z pracy

są zatwierdzone jako ostateczne i nie mogą zostać zmienione w trakcie obrony pracy dyplomowej.

6. Recenzenta pracy dyplomowej wskazuje dyrektor instytutu spośród dwóch kandydatów zaproponowanych we wniosku przez nauczyciela akademickiego kierującego pracą dyplomową (promotora).
7. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
8. Recenzje pracy dyplomowej są jawne.
9. Przepisu ust. 7 nie stosuje się w przypadku pracy dyplomowej, której przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną.

§7

Egzamin dyplomowy

1. Warunkiem przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego jest:
  - 1) złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych w programie studiów;
  - 2) uzyskanie zaliczeń z wszystkich zajęć, w tym praktyk zawodowych;
  - 3) uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS;
  - 4) uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu zawodowego w przypadku jego przeprowadzania;
  - 5) uzyskanie co najmniej ocen dostatecznych z pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta;
  - 6) zatwierdzenie obydwu recenzji w module APD;
  - 7) złożenie wymaganych dokumentów do Centrum Obsługi Studentów.
2. Termin egzaminu wyznacza dyrektor instytutu w porozumieniu z promotorem i powiadamia o nim członków komisji oraz dyplomantów. Termin jest wprowadzany do systemu USOS przez pracownika sekretariatu danego instytutu.
3. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją wyznaczoną przez dyrektora instytutu w składzie:
  - 1) przewodniczący komisji;
  - 2) nauczyciel akademicki kierujący pracą dyplomową (promotor);
  - 3) nauczyciel akademicki recenzujący pracę dyplomową (recenzent).

Nauczyciele akademicy wchodzący w skład komisji muszą reprezentować dyscyplinę lub

dyscypliny naukowej, do których przyporządkowany został kierunek studiów.

4. Przewodniczącym komisji może zostać dyrektor instytutu, zastępca dyrektora instytutu lub wyznaczony przez dyrektora instytutu nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora i reprezentujący kierunek studiów dyplomanta.
5. Jeżeli z powodów losowych promotor lub recenzent nie może uczestniczyć w egzaminie dyplomowym, dyrektor instytutu powołuje w skład komisji innego nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora oraz dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe z dyscypliny naukowej do której został przyporządkowany kierunek studiów.
6. Informacja o egzaminie dyplomowym zawierająca termin, miejsce przeprowadzenia egzaminu oraz skład komisji egzaminu dyplomowego jest publikowana w serwisie APD i powinna zostać umieszczona w gablocie sekretariatu instytutu, co najmniej jeden tydzień przed terminem obrony.
7. Za przygotowanie egzaminu dyplomowego pod względem organizacyjnym i administracyjnym odpowiada Sekretariat Instytutu.
8. Pytania na egzaminie dyplomowym muszą dotyczyć dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany jest kierunek studiów.
9. Skalę ocen w procedurze dyplomowania oraz zasady obliczania ostatecznej oceny ukończenia studiów określa Regulamin Studiów.
10. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół. Przewodniczący komisji odpowiada za prawidłowe wypełnienie protokołu.
11. Przewodniczący komisji przekazuje w dniu egzaminu dokumentację z przebiegu egzaminu do sekretariatu instytutu, a następnie jest ona przekazywana do Centrum Obsługi Studentów.
12. Egzamin dyplomowy powinien się odbyć w ciągu 30 dni od złożenia pracy dyplomowej.

§8

Okresowa ocena jakości prac dyplomowych

1. Prace dyplomowe na każdym kierunku studiów i poziomie są poddawane okresowej ocenie jakości.
2. Dyrektor instytutu powołuje Komisję do spraw Oceny Prac Dyplomowych dla każdego kierunku studiów i poziomu.
3. W skład komisji, o której mowa w ust. 2 wchodzi nauczyciele akademicy posiadający

- dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe zgodne z dyscypliną naukową, do której został przyporządkowany określony kierunek studiów, w tym co najmniej jeden nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.
4. W każdym roku akademickim na danym kierunku studiów i poziomie należy poddać analizie co najmniej 5% prac dyplomowych, jednak nie mniej niż 10 prac.
  5. Analizie podlegają także recenzje prac dyplomowych sporządzone przez promotora oraz recenzenta.
  6. Z analizy jakości prac dyplomowych Komisje do spraw Oceny Prac Dyplomowych sporządzają dokument o nazwie „Ocena jakości prac dyplomowych”, który zawiera:
    - 1) listę badanych prac dyplomowych;
    - 2) wnioski w postaci zaleceń praktycznych.
  7. Weryfikacja jakości prac dyplomowych powinna być przeprowadzana w okresie:
    - 1) od 1 sierpnia do 15 października w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim;
    - 2) od 1 marca do 30 kwietnia w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym.
  8. Komisja do spraw Oceny Prac Dyplomowych przekazuje wyniki oceny dyrektorowi instytutu oraz Uczelnianej Komisji do spraw Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia w terminach:
    - 1) do 15 października w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim;
    - 2) do 30 kwietnia w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym.
  9. Dyrektor instytutu uwzględniając wnioski z analizy jakości prac dyplomowych formułuje ewentualne uwagi i wytyczne dla promotorów oraz recenzentów.
  10. Komisja do spraw Oceny Prac Dyplomowych przeprowadza weryfikację prac dyplomowych na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia.
  11. Dyrektorzy instytutów powołują skład Komisji do spraw Oceny Prac Dyplomowych na określonym kierunku studiów i poziomie w terminie do 15 października każdego roku.
  12. Weryfikacja prac dyplomowych jest elementem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

§9

Procedury szczegółowe dotyczące prac dyplomowych

1. Dyrektorzy instytutów w porozumieniu z Komisją do spraw Oceny Prac Dyplomowych opracowują szczegółowe procedury dotyczące prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego dla określonego kierunku studiów i poziomu zgodnie z postanowieniami niniejszego zarządzenia w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.
2. Procedury o których mowa w ust. 1 instytut zamieszcza na stronie internetowej uczelni.

§10

Nadzór merytoryczny nad wykonaniem zarządzenie sprawuje Prorektor ds. Dydaktycznych.

§11

Przepisy końcowe

1. Traci moc zarządzenie Rektora nr 78/2019 Rektora PWSTE z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie zasad dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu;
2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

PWSTE w Jarosławiu
prof. ucz. dr hab. Krzysztof Rejman

Sporządził:
 Kierownik Działu Kształcenia
 mgr inż. Dorota Pupka

Zatwierdzam pod
 względem formalnym
 wicedyrektor PWSTE

[Signature]
 Piotr Sitko
 RZ-818/

Zatwierdzam pod
 względem merytorycznym
 PROREKTOR
 ds. Dydaktycznych
[Signature]
 dr Dorota Dejaniak